

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
И.к.Н. 101
Дата 24 FEB 2025

ДО
Г-Н ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ,
МИНИСТЪР НА ИНОВАЦИИТЕ
И РАСТЕЖА
И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно: *Проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2025 г.*

УВАЖАЕМИ Г-Н ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българската търговско-промишлена палата (БТПП), разгледа Проекта на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025г, и Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025-2028 и заради кратките срокове, липсата на предварително обсъждане със социалните партньори, промяната в параметрите непосредствено преди обсъждане в НСТС, изразяваме принципна позиция, като си запазваме правото в последващи обсъждания да внесем допълнителни бележки или позиция.

БТПП изразява принципна подкрепа на проектобюджета, основана на заложената структурата и макрорамката, изготвени съгласно Маастрихските критерии, критерия за конвергенция и правилата на Закона за държавния

бюджет. Проекта на бюджет следва като принципи и политики, параметри заложи като цел за приемането ни в Еврозоната. За БТПШ приемането на България в Еврозоната от 01.01.2026г с балансиран бюджетни политики и устойчива макрорамка, стабилна данъчна политика е един от водещите ни приоритети.

Въпреки горното БТПШ изразява и принципно несъгласие с някои приходни и разходни политики, както и подкрепя други, заложи в актуализираната средносрочна прогноза за периода 2025-2028г, които препоръчваме да се вземат в предвид в хода на последващите обсъждания.

БТПШ, подкрепя запазване на действащия данъчен модел, както и основните приоритети, ориентирани към събираемост на приходите и предотвратяване на възможността за укриване на данъци и осигуровки, и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса.

БТПШ винаги е подкрепяла бюджет с балансирано салдо, поради което е важно недопускането на сериозни дисбаланси заложи в приходната част и ненужното увеличаване на разходите, което ще доведе до влошаване на икономическите показатели и неустойчива бизнес и социална среда.

БТПШ отчита позитивно фактите, че през периода 2025-2028 г. данъчната политика ще е ориентирана към постигане на макроикономическа и бюджетна стабилност в средносрочен и дългосрочен план и осигуряване на необходимия финансов ресурс за изпълнение на разходните политики на правителството.

Позитивно отчитаме, че параметрите на бюджет 2025 г. и АСБП 2025-2028 г. формално са разработени в рамките на Маастрихтските критерии, както и сектор „Държавно управление“ и бюджетното салдо по КФП е дефицит от 3% от БВП и е в рамките и правилата на Закона за публичните финанси.

Дефицитът на сектор „Държавно управление“ се очаква да е в размер съответно на 2,9% от БВП за 2025 г., 2,2% от БВП за 2026 г., 4,1% от БВП за 2027 и 1,9% от БВП за 2028 г.

БТПШ отбелязва с притеснения очакванията на амбициозната приходна програма като заложените приходи са в размер на 90.27 млрд. лв. - при събрани 72 млрд. през 2024 г., т.е. ръстът им е 25%, както и **очакванията за сериозен ръст и обем на данъчните приходи в бюджета**, а именно от ДДС, като се очакват 24.8 млрд. лв. постъпления, което е над 33% повече от реализираните приходи от ДДС през 2024г. Няма ясно дефинирани мерки за реализация на такива приходи.

Увеличените рисковете пред актуализираната средносрочна прогноза, следва да бъдат оценени и да има стабилни мерки за постигане на устойчивост, предвидимост и без резки промени в разходните политики и оценка на реалистични очаквания по приходната част. Рисковете са описани в актуализираната средносрочна прогноза като риск от изостряне на геополитическите спорове и засилване на протекционистките политики, продължаващите военни конфликти, които биха могли да засилят ограничаване на предлагането на дадени суровини, и да доведе до покачване на международните цени и/или до ново нарушаване на глобалните вериги за доставки.

Риск пред прогнозата представляват и публичните капиталови разходи, включително и изпълнението по ПВУ. Тяхното неизпълнение би се отразило в по-нисък от очаквания растеж на икономиката в периода 2024–2026 г.

В средносрочен план, съгласно проектобюджета се очаква устойчив номинален ръст на приходите, вкл. на данъчно-осигурителните, като помощите от чужбина след ръст през 2025 г. намаляват леко през следващата година и бележат по-значителен спад през следващите две години, което се дължи на етапите на реализация на програмите, съфинансирани от ЕС, основно по ПВУ.

БТПП отбелязва че планираните разходи в проектобюджета, остават все още твърде високи с ръст от над 18,5 млрд. лв. за една година, като достигат 96,7 млрд. лв. (44,9% от БВП). Това е възможно да доведе до ръст на държавния дълг и натиск за повишение на данъци.

Проектът залага увеличение на разходите с 18,5 млрд., или с 23,8% спрямо 2024 г. – при 6,8% ръст на номиналния БВП и 2,4% средногодишна инфлация, което е сериозно разширяване на преразпределителната роля на държавата до 44,9% от БВП. Това се дължи на очакваното нарастване на капиталовите разходи, и на увеличение на текущите разходи

БТПП следва да отбележи негативно, че дълговото финансиране нараства като прогноза чувствително в следващите четири години.

БТПП отчита позитивно мерките в макроикономическата прогноза за прогнозния период, изготвена от Министерството на финансите (МФ), която предвижда растежът на икономиката да се повиши до 2,8% през 2025 г. и до 3% през 2026 г, както и средногодишната инфлация ще продължи да се забавя от 2,4% през 2025 г. до 2% през 2028 г.

С цел повишаване на приходите в държавния бюджет са предложени мерки в данъчното законодателство. БТПП изразява позиции по приходните и разходни мерки, които вече сме отразили като предходни наши становища по данъчните закони, разглеждани през м.11/2024, но вече с прецизирани текстове, което отчитаме като позитивно.

❖ Коментар по Приходни политики

- Предложен е нов акцизен календар за акцизните ставки на тютюна и тютюневите изделия (ТТИ). Мярката е продължение на практиката за балансирано поетапно увеличаване на акцизните ставки върху тютюна и тютюневите изделия. БТПП подкрепя изготвянето на нов акцизен календар за акцизни ставки на тютюна и тютюневите изделия.
- Като мярка, свързана с оптимизиране на бюджетните приходи, е предложено от 01.04.2025 г. размерът на националния праг за регистрация по ЗДДС да се намали от 166 000 лв. на 100 000 лева;

БТПП се въздържа от подкрепа на мярката, като за микро и малкия бизнес би било административно и финансово облекчение повишаването на прага за ДДС. Този праг беше вече увеличен през м.01.2025г и се наблюдава непоследователна и непредвидима данъчна политика в рамките на няколко месеца, макар и предложена с цел повишаване на приходите от ДДС.

- Изсветляване на сивата икономика в областта на горивата, чрез лимитиране на възможността неполучени на бензиностанциите касови бележки да се използват за предоставяне на други субекти с цел издаване на фактури, по които да се приспада неправомерно данъчен кредит по ЗДДС. Предвидената законова промяна намалява възможностите за измами с данък върху добавена стойност, свързани с „търговията” с касови бележки и съответно с източване на ДДС;

БТПП подкрепя подобна мярка за преустановяване на нерегламентирани практики, които ощетяват бюджета и повишава събираемостта на данъци.

- БТПП подкрепя мерки по оптимизиране на процеса по анализ на просрочените задължения чрез насочване на административния ресурс към задълженията с най-голям фискален ефект.

- **БТПП подкрепя мерки, свързани с намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами и укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане; и др.**
- Въвеждане на Стандартен одитен файл за данъчни цели и други мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане и др.

БТПП се въздържа от подкрепа за поетапното въвеждане на такова отчитане, защото би увеличило административната и финансова тежест на фирмите, както и увеличаване на необходимостта от повече персонал и извънредна организация на счетоводното отчитане. Следва да се направи оценка и намаляване на обема на информацията подавана сега за различни данъчни цели, както и необходимостта от повишен кадрови. Процеса следва да бъде максимално електронизиран, улеснен и с ясна оценка на очакваните ползи и приходи.

- **БТПП подкрепя промените в ЗДДС** за облекчените режими на малки предприятия(имаме вече становище по темата)
- **БТПП подкрепя** промени свързани с постигане на хармонизиране с разпоредби за международни стандарти на ОИСР.
- Относно осигурителната политика, БТПП има вече изразено становище относно проектобюджета на ДОО, като се придържа към позициите си посочени там.
- Възстановяване от 01.01.2025 г. до стандартното ниво от 20% на ставката по ДДС за ресторантите, хляба и брашното и отпадането 01.07.2024 г. на намалената ставка на ДДС за доставката на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения. Прилагане на стандартна ставка 20 на сто по ЗДДС за ресторантьорските услуги.
- **БТПП подкрепя,** връщането на стандартните ДДС ставки за ресторантите и туристическите услуги, като имаме предходна позиция по темата.
- Прилагане на стандартна ставка 20 на сто по ЗДДС за хляб и брашно. **БТПП се въздържа от подкрепа на връщане на ставката от 20% за хляба и брашното,** като имаме позиция по темата и сме за запазване на нулевата ставка за хляба и брашното, заради очаквано повишение на цените на хляба, а това са продукти, които са масова стока от първа необходимост, особено за най-бедната част от населението, като има вероятност и по този начин да се повишила инфлацията на ИПЦ. В

предходна наша позиция бяхме предложили , предприемане на мерки за оптимизация на персонала в бюджетна сфера, вместо очакваните годишни приходи от връщането на ставката за хляба.

- Данъчното облекчение за извършване на производствена дейност в общини с безработица, по-висока от средната за страната, в случаите на минимална помощ, с увеличаване на горния праг на минималната помощ, предоставяна на едно предприятие за период от 3 години от 200 000 на 300 000 евро, е с нетен отрицателен ефект от 6 млн. лв. за 2025 г.

БТПП приветства позитивно и навременно и увеличаването на горния праг на минималната помощ, като мерките са свързани с насърчаване на инвестирането в материални и нематериални активи в предприятия, намиращи се в общини с по-висока от средната за страната безработица, като се очаква запазване и/ или увеличаване на заетост в тези общини.

❖ Коментар по Разходните политики

- **Увеличаването на размера на минималната работна заплата** от 1 януари 2025 г. – от 933 лв. на 1 077 лв. – ефект в разходите увеличение 283,3 млн. лв.; **БТПП не подкрепя**, заради неправилно транспониране на директивата за МРЗ и липсата на ясни икономически и социални критерии за актуализация на минималната работна заплата. Дали сме по-подробни позиции в становището на проект за бюджета на ДОО за 2025г
- **Увеличение на максималния осигурителен доход** от 3 750 лв. на 4 130 лв. от 1 януари 2024 г.,– ефект в разходите – увеличение 44,1 млн. лв.;

БТПП не подкрепя увеличение на максималният осигурителен доход, без механизъм и критерии, които да определят неговия ръст. Промени на максималния осигурителен доход, следва да се прави на база анализи, оценка на въздействието, както и промени в качеството на социалните услуги, за които ще се удържат повече осигуровки и данъци. Отново поставяме въпроса за премахване на тавана на пенсиите и вдигане на максималния размер на пенсиите релевантно с ръста в максималния осигурителен доход.

- **БТПП би подкрепила подобна мярка**, ако има повишаване на прага на максималната пенсия или отпадане на тавана на пенсиите, както и създаване на критерии по които мотивирано да се определя ръста на МОД.
- **Запазване на размера на обезщетението за отглеждане на дете** до две годишна възраст – 780 лв. за целия период до 2028 г. включително; **БТПП**

- подкрепя с идеята по-бързо връщане на пазара на труда на майките, при достатъчно обезпечаване на възможността за детски градини и ясли.
- **Пенсиите за трудова дейност се осъвременяват** от 1 юли на съответната година по чл. 100 от КСО или т.нар. „швейцарско правило“ – **БТПП подкрепя продължаване** на действието на швейцарското правило като механизъм за актуализация на пенсиите.
 - Средства за изпълнение и през 2025 г. на Националната инвестиционна програма за министерства, ведомства, като и за Национална инвестиционна програма за общини;

БТПП подкрепя обезпечаване и довършване на незавършените проекти през 2024 г на общините, но е и изключително важно да продължат инвестиционните проекти в общините, свързани с подобряване на инфраструктура, среда на живот и бизнес, за да се повиши конкурентоспособността и инвестиционната готовност и привлекателност на общините.

- В проектобюджета за 2025 г. е разчетено увеличение на разходите за персонал с 5% за структурите, за които не са предвидени други увеличения в изпълнение на приети нормативни актове и действащи политики, в т.ч. и общинска администрация – увеличение 283,7 млн. лв.;

Това се явява стъпка в правилната посока, но отново се прави без оценка и без да е направена оценка на приноса и ефективността на всеки служител.

- Увеличение на разходите за персонал в сектор „Отбрана и сигурност“, съобразно приетите механизми със Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за Националната служба за охрана и Закона за отбраната и въоръжените сили на Република

БТПП не подкрепя увеличението и изразяваме несъгласие с механизмите на политиките по доходи, при които заплати се с обвързват в бюджетната сфера (МВР и образование) със средна брутна работна заплата, както и неправилно транспонирания механизъм за обвързване на МРЗ също със средна брутна работна заплата, без да се отчитат никакви други социални и икономически фактори.

За увеличение на заплатите в сектор“ Сигурност и отбрана“, би могло да се приложат различни механизми за преразглеждане на новите правила, за да се гарантира подходящ, плавен и съобразен с икономиката ръст на възнаграденията. Част от механизмите биха могли да се свържат с

преструктуриране, отпадане на дублиращи звена и функции, оптимизация на заетостта, съобразно целите и задачите, диференцирано увеличаване съгласно функционално и ефективно изпълнение на задължения и постигане на ефективни резултати.

Относно цитираните по-долу политики по доходите в бюджетната сфера, **БТПШ не подкрепя политика по доходите** без оптимизация на процеси и ресурси и оптимизация на персонал, както и подобряване ефективността на работа и постигане на резултати и цели, за които да има ръст на заплати и допълнително материално стимулиране.

- През 2025 г. е запазена политиката за увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал в средното образование със 125% от средната брутна работна заплата за 2024 г. (2 284 лв.) – ефект увеличение в разходите от 499 млн. лв.
- Според позицията на БТПШ, резултатите в образованието не се подобряват, неграмотността на учениците расте, липсата на квалифицирани и образовани кадри за икономиката нараства сериозно, а това са резултати, които не предполагат повишаване без постигане на резултати.
- Намаление на разходите за текуща издръжка (без самостоятелните бюджети и делегираните от държавата дейности) с 10% – ефект - намаление в разходите с 283,8 млн. лв.; **БТПШ подкрепя намалението**

С оглед на горепосоченото, БТПШ изразява принципна подкрепа на Проекта на Закона за държавния бюджет за 2025г, основно заради заложената параметри в структурата и макрорамката, изготвени съгласно Маастрихските критерии и критериите за конвергенция за приемането ни в Евророната. БТПШ препоръчва да бъдат разгледани нашите предложения, бележки и коментари по политиките посочени по-горе. С оглед на кратките срокове БТПШ си запазва правото да даде допълнителни бележки при по-нататъшното разглеждане на законопроекта.

С уважение,

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПШ

